

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 135.

V Ljubljani, v ponedeljek 16. junija 1890.

Letnik XVIII.

Nemški „schulverein“.

I.

Že večkrat smo imeli priliko, opozarjati cenjene čitatelje na nevarnosti, ki nam preté od nemškega „schulvereina“ v narodnem in verskem oziru. Povodom desetletnice, katero je letošnje binkoštno praznike „schulverein“ slavil na obnem zboru v Lincu, dokazali smo, da je „schulverein“ tudi politično društvo, o čemur pričajo govori njegovih voditeljev.

Meseca maja pa so monakovski „Historisch-politische Blätter“ priobčili daljšo razpravo o tem nemškem šolskem društvu. Stvar se nam zdi toliko pomenljiva, da posnamemo bistveno iz dotičnega članka, ki potrjuje naša prejšnja pojasnila.

Da bi mogel nemški „schulverein“ doseči svoj namen, namreč otrokom nemških starišev, ki živé ob meji ali v sredi druge narodnosti, podati nemški pouk in nemško vzgojo, posebno pa tam, kjer se na javne troške ne more ustanoviti nemška šola: moral bi biti nepolitično društvo. Vodstvo sicer vedno naglašá, da se to društvo ne peča s politikom, in s tega stališča vabi tudi nemške duhovnike k društvu. Pristopilo jih je le malo ob jezikovnih mejah, da so v društvenih šolah zabranjevali politični in verski liberalizem. V večini pa se nemška duhovščina in konservativci izogibljejo temu društvu, katero vodijo liberalci najčistejše krvi. Vsled tega so nemški listi že večkrat rotili te malomarne Nemce, zakaj ne podpirajo društva. L. 1886. je na obnem zboru v Solnogradu poslanec Heilsberg izražal nado, da se bodo vsi Nemci združili v nemškem „schulverein“ za čast in veljavo nemškega naroda. Isto sta naglašala dr. Weitlof in dr. Kraus.

Najbolj se trudijo, da bi Tirolce pridobili za-se. Na južnem Tirolskem je več nemških občin v boju proti Italijanom. Meseca maja 1888. l. je dr. Kraus poročal, da so izdali za te občine 63.000 gld., pre-

jeli pa s Tirolskega le 11.000 gld. Leto pozneje pa so nemški liberalci one nemške občine prodali in izdali Italijanom. Da bi namreč mogli v deželnem zboru pobijati konservativce, združili so se minolo leto z Italijani ter jim obljubili ločitev Trentina od severne nemške Tirolske. Tako liberalni Nemci zatajé nemško idejo iz političnih vzrokov.

Pravi nemški katoliki v Avstriji niso nikoli z veseljem pozdravljali razvoja nemškega „schulvereina“. Društveni voditelji so sicer zahtevali od katolikov denar, toda napadali so naravnost v listih, na shodih in zborih namene nemških konservativcev z ozirom na šolo. Tudi katolicizem pri tej gospodi ni v čisljih. Tako je prinesel koledar za l. 1888 članek o osebnih imenih, v katerem pisatelj zasmejuje praznovanje godu ter priporoča vsem nemškimi starišem, naj dajejo svojim otrokom le nemška, ne pa tudi latinska, grška ali celó slovanska imena. Narodnostna ideja je torej nemškemu „schulverein“ nad krščansko vero.

„Schulverein“ pa je velik prijatelj židovstvu, katero je itak glavni steber liberalnega germanstva. Pri društvu je mnogo židovskih udov, ki pa tudi iščejo svoje koristi. Na češkem nemški „schulverein“ podpira mnogo šol, v katerih so večinoma židovski otroci. Pa v 47 nemških šolskih okrajih na Češkem židje nimajo nobene zasebne šole, v 58 čeških okrajih pa so imeli lansko leto 96 židovskih zasebnih šol s 131 razredi za 3780 otrok. Nemške javne šole v Pragi je minolo leto obiskavalo 699 nemških, 1304 čeških in 1607 židovskih otrok. Koliko teh nemških šol podpira „schulverein“, nam ni natančno znano.

V društvu so se sprli prijatelji in nasprotniki židovstvu. Antisemitje so ustanovili „schulverein za Nemce“ najprvo v Gradcu, potem na Dunaju. Toda to društvo se ni moglo razvijati. O Binkoštnih minolega leta je imelo še-le 26.000 premoženja in v

treh letih je izdalo le 13.471 gld. Dne 25. julija 1889 je vlada to društvo razpustila zaradi prestopka pravil.

Tudi nemški „schulverein“ je bil v nevarnosti. Sedanji pravosodni minister grof Schönborn je kot cesarjev namestnik na Moravskem dne 24. dec. 1885 izdal odlok, v katerem izraža prepričanje, da „to nepolitično društvo razteza svojo delavnost bolj in bolj na politične stvari“, in sproži vprašanje, ali ni „schulverein“ politično društvo. Kot politično društvo ne bi smelo imeti podružnic. Vendar je bila ta nevarnost brez nasledkov.

Skupno pastirsko pismo o ljudski šoli.

Nadškofje in škofje avstrijski

vsem vernim svojih škofij

mir, pozdrav in blagoslov v Jezusu Kristusu Gospodu našem.

Kakor Vam, preljudi v Gospodu, gotovo znano, izrekli smo škofje avstrijski, — dne 28. februarja in 12. marca t. l. — kar smo bili dolžni pred Bogom in pred svetom, in sicer na mestu, kamor nas je napotila državna ustava, t. j. v šolski komisiji gospodске zbornice — nujno potrebo, da se premené sedaj obstoječe šolske postave. Terjali smo, da se javna ljudska šola za katoliške otroke tako vredí, kakor se edino slaga z nauki naše svete vere. Toda komaj smo ta korak storili, že so nas jeli hudo napadati in nas še napadajo z mnogih strani. Naše ravnanje se krivo razlaga in otemnuje v svojih resničnih in pravih namenih. Dolžni smo torej Vam in samim sebi in vsem sodržavljanom sploh, v skupnem pastirskem listu odkrito in naravnost o tem se izreči, da vsaj pravično in pošteno misleči ne bodo krivo umeli naših namenov in prizadevanj.

Mi terjamo katoliške ljudske šole; mi hočemo, da se katoliški otroci tudi na javni ljudski

LISTEK.

Tajni družabnik gospoda Kobrča.

Pripovedica iz pisarniškega zakotja. Češki spisal Ig. Herrmann; poslovenil J. Barle.

Ménim, da Vam je vsejedno, pri katerem uradu je služil gospod Kobrč že dvainštirideseto leto, — tega celó sam ne vém, ker sem povsem preslišal to važno okolnost.

Vém samo, da je bil gospod Kobrč kancelist; a kancelista imamo na magistratu, pri davkariji, pri pomočnih uradih civilnega in kaznilnega sodišča, pri kolekovalnem uradu, da, morda celó pri cerkvenih ustanovah. Bože moj, koliko pač vsakovrstnih kancelistov! In evo mej njimi tudi gospoda Kobrča.

Vendar v jednom uradu je zares sedel, ker je gospod, kateri mi je pripovedoval to pripovedico, govoril o gospodu Kobrču: moj kolega, — a poleg tega je ponovil nekolikokrat, da služi gospod Kobrč že dvainštirideseto leto, — slične stvari se ne izmišljujejo tako lahko, zatorej živi gospod Kobrč, ali je pa v istini živel.

Gospod Kobrč ni bil več mladenič, to je jasno že iz njegove dolge, neprestane službe, katero je nastopil, ko mu je bilo najmanje dvajset let. Bil je že dobro osivél, za pravo porumenél, — a niti te

boje ni bilo več mnogo na njegovi spoštovani glavi, ker je bil že na pol plešast. V pokoj ni šel, da ne izgubi aktivne doklade, a mu baš ni bilo toliko do pokoja, ker ne bi mogel vžiti nikjer toliko udobnosti, kolikor jih je vžil v svojem uradu. Dobro je pazil, da se ne pretrga od napora, a načelo bilo mu je — zares kaj pametno: — „Česar ne storiš danes, bodeš pa jutri!“ — To zdravo načelo slagalo se je povsem dobro z njegovo plačo osemsto forintov. Za te borne denarje ne boče nikdo spustil duše.

Prvo opravilo gospoda Kobrča, ko je došel zjutraj ob osmi uri v svojo pisarno šte. 7, bilo je, da je odprl važno miznico svoje pisalne mize, pri kateri je sedel že celih dvajset poslednjih let, vzel „turško“ vrečico, napolnjeno z namešanim duhanom, namreč s prostim in vojaškim, — katera dva tovariša se ljubeznjivo popolnujeta, — in natlačil resno svojo pipo iz sadre. Potem je zapalil, desetkrat krepko povlekel, da se razgori duhan, in začel je „poslovati“.

Posel bil mu je popisovanje pol prostega kancelijskega papirja, katerih je načaral za teden dni lep kupček; čemu so pa bile te pôle, to je bila nerešena uganka. Nikdo ni prišel pónje, gospod Kobrč jih tudi ni nikomur pošiljal; nikdo ni vprašal zánje. Ko so se dobro preležale na mizici, pregledal jih je gospod Kobrč še jedenkrat, včasih je prečital na

nekaterih nekoliko vrstic, uresil je s kakovim posebnim znamenjem, in vzdignivši se, korakal ž njimi k veliki omari poleg vrat sosedne pisarne, kjer jih je položil jako pozorno v globok predál. Kaj so delale tamkej te pôle, o tem ni živa duša premišljevala. Polagoma sedal je na nje prah, kateri se je pa potem prikril zopet z novim kupčkom pôl. Tako je naraščalo „duševno delo“ gospoda Kobrča, bogatelo od dné do dné; a ko se je napolnil jeden predál, začel je stari kancelist napolnjevati drugega.

Za obči blagor, za deželo, za državo, — ali komu je že služil gospod Kobrč, — bile so te popisane pôle neprecenljive cene, ker so bile tako pozorno naslagane. Kaj je v njih, zvedelo se boče morda za kakovih dvesto, — tristo let, ko se bodo zánje zanimali Winterji in Žibrti bodočnosti. Takovim ljudém je največja naslada, prekapavati in brskati po sličnih starih cunjah. Čim so starejši, tem so važnejši. To je material za kulturno zgodovino!

Izvestno ni gospod Kobrč niti sanjal, da piše kulturno zgodovino. Morda ni niti znal, kaj je to.

Tako je tedaj pisal in pisaril gospod Kobrč in prenehal s svojim tajinstvenim delom le takrat, ko je segal v žep po modro ruto, ali pa, ko je znova tlačil sádrovko. Zadnje pripetilo se je dosti čisto dopoldne, še česteje pa popoldne, ko je napolnjeni želodeček gospoda Kobrča potreboval večje pomoči pri prebavljenju. (Dalje sledi.)

šoli vodijo, vzgajajo in poučujejo po načelih svoje svete vere; mi zahtevamo, da ima torej cela šolska uprava in vse šolsko delovanje primerno versko podlago, ter da jo preveva duh naše svete vere. Je li ta terjatev tako nezaslišana, da bi se zaradi nje dalo opravičevati ono silovito nasprotovanje, s katerim se vendar le pobija? Je li ta terjatev kaj novega? Ali nismo že leta in leta vedno isto terjali ter vse si prizadejali, da bi to terjatev dosegli? In ali znabiti s tem razodevamo le svoje želje in zahteve? Ne, preljudi v Gospodu! Vi dobro veste, da nismo mi sami, ki to terjamo, ampak da so to želje in zahteve, katere goji in mora gojiti vsako katoliškosrce. Pri teh zahtevah stinjam se popolno z nauki in vodili vladarja naše sv. cerkve, našega sv. Očeta Leona XIII., kakor so jih izrazili ne le v svojih splošnih okrožnicah, ampak tudi v pismih, pisanih škofom posameznih dežel. Le čujte, kako opominjajo stariše celega krščanskega sveta v svoji najnovejši okrožnici z dné 20. januarja t. l. „o najvažnejših dolžnostih krščanskih državljanov“¹⁾. Čujte ukaze, katere so dali že prej francoskim, ogerskim in bavarskim škofom. V oni okrožnici opominjajo sv. Oče: „Po naturi imajo stariši pravico, vzgajati svoje otroke, ob enem pa tudi dolžnost, skrbeti za to, da se vzgoja in pouk otrok vjemata z onim namenom, zaradi katerega so prejeli otroke od božje dobrote. Zato si morajo stariši goreče prizadevati in se truditi, da odstranijo v tem oziru vso krivico in da si vseskozi priborijo pravico, svoje otroke, kakor je njihova dolžnost, krščansko vzgojevati in je zlasti zavarovati zoper one nevarne šole, kjer bi se jim utegnil podajati strup brezbožnosti. Kadar se gré za pošteno izrejo otrok, ne sme biti prevelik noben trud in nobeno prizadevanje.“ — Francoskim škofom so pisali sv. Oče 8. februarja 1884 med drugim²⁾: „Kar družino zadeva, je največje važnosti, da se iz krščanskega zakona rojeni otroci prav zgodaj poučujejo v verskih resnicah, in da se z verskim poukom spajajo one vednosti, v katerih se mladina izobražuje. Eno od družega ločiti se pravi zares hoteti, da bi otroška srca ostala v nemarna gledé svojih dolžnostij do Boga. Tak učni način je kriv, in v nežnih otroških letih grozno poguben, ker dejanjsko privede do brezboštva in zapre pot veri. Dobri stariši morajo po vsaki ceni za to skrbeti, da se naučé njihovi otroci, kakor hitro se zavedajo pameti, verskih zapovedij, in da se v šolah ne nahaja nič tacega, kar bi žalilo čistost sv. vere ali nravi. Da se pri pouku otrok skrbno pazi na to, ukazuje božja in natorna zapoved, in stariši se iz nobenega vzroka ne morejo odvezati od te zapovedi. Cerkev pa, ki je vsled oblasti, podeljene ji od božjega ustanovitelja, poklicala vse narode h krščanski modrosti, in ki mora enako skrbno paziti, v katerih naukih se poučuje njena mladina, je vsikdar odkrito obsojala tako imenovane mešane ali nevtralne (brezverske) šole in je očete vedno in vedno opominjala k čuječnosti v tako važni zadevi.“ — Na ogerske škofo se je obrnilo skrbno srce sv. Očeta l. 1886. s tem-le opominom³⁾: Čas in javno življenje po tem teži, da se trudijo premnogi z vso silo, odtegniti šolsko mladino čuječnosti cerkve in čez vse koristnemu vplivu sv. vere. Dogaja se večkrat, da podpirajo in zahtevajo tako imenovane nevtralne (brezverske) mešane ali svetne šole, in sicer z namenom, da gojenci doraščajo v največji nevednosti najsvetejših rečij in brez skrbi za sv. vero. Ker je to zlo bolj razširjeno in večje, kot so nasprotna zdravila, zato vidimo priraščati zarod, ki se ne méni za duhovne dobrote, ki je brez vere, prav pogosto brez Boga. To veliko zlo odvracajte, častitljivi bratje škofo, z vso gorečnostjo in z vsem trudom od vaše Ogerske... Z ozirom na prevažno reč moramo želeli in hoteti, da sv. cerkvi pri pouku mladine nihče ne brani izpolnjevati nalogo, dano od Boga, in ne moremo si kaj, da bi vas prav vroče ne prosili, svoj trud marljivo v to obračati. Med tem pa ne nehajte, očete zopet in zopet opominjati, naj ne puščajo svojih otrok v take šole, kjer se je bati, da zgubé krščansko vero, in trudite se ob enem, da bodete imeli šole, ki se morejo priporočati zaradi temeljitega pouka in lepega obnašanja svojih učiteljev, in katere bodete vodili vi s svojo veljavo in s pazljivo svojo duhovščino.“ — L. 1887. pa tožijo sv. Oče v pismu škofom bavarskim⁴⁾: „Cerkve ima sedaj pravičen vzrok zdihovati,

ko mora gledati, kako se ji trgajo iz rok otroci v najnežnejših letih ter so prisiljeni obiskovati take šole, v katerih se spoznavajo Boga ali sploh celó nič ne učí, ali pa se ga učí le malo in še to pomešano s krivimi nauki.“ Zato je opominja, naj čujejo in skrbé, da ne bode mladina škoda trpela na svoji katoliški veri in na svojih pravah v šolah, katere so ali sploh ali vsaj deloma odpovedale pokorščino sv. cerkvi.

Glejte, preljudi v Gospodu, taka je sodba, take so bojazni, taki opomini in terjatve sv. Očeta gledé na brezverske šole. Oni vidijo v njih veliko nebrečo za človeštvo; vidijo, da iz njih prirašča mladina, ki ne pozna strahu božjega in ne more več prenesti nikakih npravnih mej; in ker ne more svojim željam ničesa odreči, dá se lahko zapeljati tudi k političnim prekucijam.¹⁾ Sodba sv. Očeta in njihove bojazni so žal le preveč podprte in upravičene po žalostnih skušnjah, katere imamo tudi mi že priliko si nabirati; njihovi opomini veljajo torej tudi nam.

Terjamo katoliške ljudske šole tudi zato, ker vémo, da smo pri tej terjatvi v soglasji z Vašimi lastnimi željami, preljudi v Gospodu. Ali bi se ne morali čutiti hudo užaljene, ako bi mi hoteli misliti, da Vam je vse jedno, če postanejo Vaši otroci po vzgoji, katero jim daje šola, časno in večno srečni ali nesrečni? Ali ni govorila Vaša vest, ki Vas je nagibala že nekaj let sém, da ste terjali po katoliških shodih in z raznimi dopisi in peticijami za svoje otroke katoliške šole? In dotični sklepi drugega splošnega avstrijskega katoliškega shoda v aprilu in maju preteklega leta, niso li zvest odmev iste terjatve Vaše vesti?

„Gledé na to“, tako so se soglasno izrekli vdeleženci z živahnim odobravanjem navzočih in z mnogobrojno izraženim pritrdjevanjem tistih, ki so bili zadržani — „gledé na to, da je pravica starišev do vzgoje njihovih otrok nedotakljiva, da, njihova najsvetejša pravica;

da je družina v najtesnejši zvezi s cerkvijo; da je po namenu, odkazanem od Boga samega, naloga sv. cerkve, učiti in vzgajati narode, in da ima le cerkev za to potrebna sredstva in veljavo; dalje gledé na to, da vsled naših družabnih razmer ogromna večina prebivalstva za dostojno vzgojo in izomiko otrok potrebuje pomoči ljudske šole, da je torej ljudska šola za družino, za cerkev in državo največjega, da, odločilnega pomena;

in slednjič gledé na to, da je prisilna šola postavno vpeljana: (gledé na vse to) so katoličani po vesti dolžni in zato upravičeni, za versko vzgojo mladine kot najsvetejšo pravico terjati od države ono poroštvo, ki je pri sedanjih razmerah potrebno in se ne dá doseči drugače, kakor edino s tem, da se zopet vpelje verska šola.“

Glejte, preljudi v Gospodu, v tej izjavi nahajate navedene vse vzroke, ki Vam ne nalagajo le vestne dolžnosti, ampak Vam dadó tudi pravico, terjati versko šolo. Vi, katoliški stariši, ste pravi in prvi odgojitelji in učitelji svojih otrok. Božja postava in narurni red sta Vam podelila to mesto z njegovimi dolžnostmi in pravicami. Nobena posvetna moč Vas ne more odvezati od dolžnosti, da vzgajate svoje otroke, in nobena sila Vam ne more vzeti te pravice. Zarad izpolnjevanja te dolžnosti bodete se morali nekaj zagovarjati pred božjo sodbo, in te odgovornosti ne morete odvaliti na nikogar drugega. Vi sami bodete prejeli večno plačilo za izpolnjevanje te dolžnosti, Vi sami bi morali tudi nositi kazen za njeno zanemarjanje.

Šola je po svoji nalogi odločena v to, da starišem odvzame en del njihove dolžnosti pri vzgoji otrok. Torej morajo stariši neprenehoma hrepeneti po tem, da se vzgoje njihovi otroci v šoli v njihovem duhu, to je katoliško, kakor bi se morali vzgojevati v domači hiši. Če se gre torej za katoliške stariše, šola ne more in ne sme otrok nič drugače vzgojevati, kot v smislu starišev, to je katoliško.

Gotovo, preljudi v Gospodu, se ne sme prezirati, da ima tudi država svoj del pri vzgoji mladine in da more torej tudi poudarjati svoje pravice. Ni nam na mislih, te pravice kratiti ali tajiti; a nasprotno prav odločno zavračamo sumničenje, s katerim se grdiijo naši nameni. Radi priznavamo, da so dandanašnje razmere take, da se tudi na šolskem polju skoraj ne more pogrešati uporaba sredstev državne moči. Toda, naj ima država pri šoli še toliko pravic, te pravice gotovo nima, vzgojevati katoliškega otroka v nasprotju z željami in dolž-

nostmi katoliških starišev. Nikdar država ne bode mogla take pravice pokazati; in ravno tako si ne more take pravice lastiti, ne da bi žalila narurno pravico starišev

Sodite sedaj sami, preljudi v Gospodu! Če je vzgoja Vaših otrok Vaša Vam najbolj lastna pravica; če kot katoliški stariši svojih otrok ne morete in ne smete dati drugače vzgojevati, kot katoliško; če Vi en del svojih pravic in dolžnostij pri odgojevanju svojih otrok izročite šoli, ter jo postavite za svojo namestnico; kaj morate Vi po vsem tem zahtevati od šole? Nič manj, kakor to, da se Vaši otroci v šoli vzgojujejo po katoliški veri, t. j. da se vpeljejo v katoliško-versko življenje in dejanje, da se navajajo katoliškega mišljenja in delovanja, z eno besedo, da je vzgoja katoliška. In to morate še toliko odločneje terjati, ker morate pošiljati svoje otroke v šole, katere ste dolžni po državnih postavah Vi vzdrževati.

Temu nasproti se po pravici in vesti tudi ne more ugovarjati, da Vam je po postavi svobodno, ustanavljati si katoliške zasebne šole. Čemu bi morali prevzeti dvojno breme, katerega ne morete nositi? Ni-li velikoveč pravično in prav, da tisti, ki želé neverško šolo, tudi sami nosijo njene troške?

So torej tudi Vaše pravice, za katere se potezamo s svojo zahtevo. V Vašem imenu, v imenu cerkve, kateri otroci pripadajo po sv. krstu, v svojem lastnem imenu terjamo katoliške šole, ker so naši pastirski skrbi izročene neumrljive duše. Mi izpolnjujemo s tem svojo najsvetejšo dolžnost, katero nam je naložil božji Zveličar gledé Vas in Vaših otrok rekoč: „Pojdite in učite vse narode... naj izpolnjujejo vse, kar sem vam zapovedal.“¹⁾

(Konec sledi.)

¹⁾ Mat. 28, 19, 20.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. junija.

Notranje dežele.

Shod Mladočehov. Napovedani mladočeški shod se je vršil pretekli petek na otoku sv. Sofije v Pragi. Kakor piše „Bohemia“, bila je dvorana natlačena polna. Vseh Mladočehov je utegnulo biti tu do sedemsto. Predsednik zboru je bil profesor Tilšer. Govore so imeli: poslanec Blažek, odvetnik dr. Brzorad iz Nemškega Broda, poslanec dr. Engel in poslanec dr. Herold. Kakova je bila vsebina imenovanim govorom, pričajo imena navedenih govornikov sama. Govori so omenjali nesreče češko-nemške sprave, ugodnih uspehov pri volitvah, s katerimi so uničili versko šolo, ter zahtevali, naj že odstopi dr. Rieger s svojega mesta. Staročeška šola je že preživela svoje dni, v njej se je vgnezdil škodljiv mrčes, kakor v deblo starega drevesa, katero je treba posekati. Kdor tega ne umeje, je tepec, — tako nekako je govoril dr. Herold. Konečno se je sprejela resolucija, v kateri tirjajo mladočeški vročkrvci, da naj Staročeški odlože svoje mandate. — Trezno misleči staročeški zastopniki bodo pa gotovo storili vse prej, kakor to. Dobro vedó, kam bi pripeljala milo domovino nesrečna pota, katera nastopajo zaslepljeni Mladočehi, zatorej bodo ostali še trdneje pri svojih načelih ter se držali svojega prepričanja.

Deželnozbornske volitve. Moravski konservativni veleposestniki so izdali volilnioklic, v katerem naglašajo svoje katoliško, avstrijsko, konservativno in krščansko-socialno stališče. Ti konservativni volilci imajo v prvem razredu nad 10, v drugem nad 50 glasov. Ponudili so srednji in liberalni stranki kompromis ter si od 30 mandatov izgovorili 10. Dogovori o kompromisu so se razbili. Tako konservativno veleposestvo zopet ne bode imelo zastopnikov v deželnem zboru. Konservativni volilni odbor je tudi izdal svoj oklic ter objavil imena kandidatov.

Vnanje države.

Srbija. Kakor se poroča „Pol. Corr.“ iz Belegagrada, daje Kálnokyjevo pojasnilo v delegacijah še vedno mnogo opraviiti srbskim časnikom. „Male Novine“ pišejo tem povodom ironično o Kálnokyjevem govoru, „Novosti“ pa trdiijo, da izvira ta za Srbijo tako neprijeten glas iz nazorov barona Thömmela. Ta list pravi nadalje, da se hoče Avstrija mešati v srbsko notranje in vnanjo politiko, kar pa nikakor ne gré po njenih načelih, katera jej ne kažejo, da naj se meša v razmere balkanskih držav. Izvažanje prešičev v Avstrijo je še zmerom prepovedano. Nekateri časniki vidijo v tem pričetek gospodarskega boja med Srbijo in Avstrijo ter omenjajo ob enem sredstev, katerih naj bi se poslužila srbska vlada proti imenovani prepovedi. „Odjek“ konstatuje, da ni dobila srbska vlada od ogerske vlade nikakega sporazumenja o prepovedi proti izvažanju prešičev iz Srbije na Ogersko. Nadalje

¹⁾ Sapientiae christianae.

²⁾ Nobilissima Gallorum gens.

³⁾ Quod multum diuque, z dné 22. avgusta.

⁴⁾ Officio sanctissimo adducti, z dné 22. decembra.

¹⁾ Navedeno pismo francoskim škofom.

opomni ta list, da bi bilo v ostrem nasprotju s srbsko-avstrijsko kupčijsko pogodbo, če bi se srbski prešiči smeli le tedaj izvažati iz Srbije, ako bi bili tudi rumunski vmes pomešani. Srbska vlada je postavila komisijo, da bo natančneje preiskavala prešiče, katerih ne sme prevažati preko srbsko-avstrijskih mej. — Od druge strani se poroča, da se ta prepoved ni izvršila kar tako meni nič, tebi nič, temveč le zaradi kuge, ki je v Srbiji med prešiči. Potemtakem je pa prepoved vsekako opravičena.

Bolgarija. Kakor se iz Sofije listom poroča, vrše se v Bolgariji priprave za volitve v sobranje. Dežela se je razdelila v volilne okraje po novem volilnem zakonu. Imenovanih okrajev je 91 z 293 poslanci. Največi okraji so: Varna, Plovdiv, Rušuk in Sofija, ki štejejo eden k drugemu več kakor po 60.000 prebivalcev. Ker pride na vsakih 10.000 prebivalcev en poslanec, izvoljenih bo šest poslancev.

Rusija in Francija. Kakor se je že poročalo, odlikovan je bil predsednik francoske republike zadnje dni z redom sv. Ane, ki je izmed najvišjih redov v ruski državi. Imenovano odlikovanje bo vzbudilo ravno pri današnjih razmerah mnogo pozornosti. Ta korak ruskega carja Aleksandra priča, da se hoče Rusija Franciji še bolj približati. Vsekako vzbudilo bo to v Francozih mnogo zadovoljnosti in naklonjenosti do Rusije.

Italija. Nobena vlada ne nasprotuje toliko sv. Cerkvi, kakor italijanska. To je sicer stara resnica, katero potrjuje naslednji dogodek. Župnik lomellski, (škofija Vigevano) je bil poklican preteklo zimo k umirajočemu bolniku, kateri si je bil pridobil po krivem cerkveno posestvo. Imenovani duhovnik je terjal od bolnika, da naj izjavi svoje kesanje zaradi krivične osvojitve. Ko je civilno oblastvo zvedelo, kaj je zahteval župnik od tega bolnika, vložilo je tožbo proti dušnemu pastirju. Pred sodnikom se je duhovnik zagovarjal in skliceval na cerkveno pravo, na svojo vest in na določbe svojega škofa msgrja Gaudenzija. Na to je bil pozvan ta prelat pred sodišče in sicer z opombo, da bo primoran priti, ako ne bode prišel prostovoljno. Mej tem časom je dobil škof odlok, da se je mogel v tej reči natančneje poučiti ter poprašati sv. Stol. Kako se bo ta pravda končala, pokazala bo prihodnost.

Rusija. Kakor znano, Rusija ni bila povabljenja k berlinski konferenci o delavskem vprašanju. Naj bo temu že tako ali tako, gotovo pa je, da je položaj ruskih delavcev mnogo boljši, kakor vseh onih držav, ki so se vdeleževale konference. Vendar pa namerava ruska vlada osnovati novo postavbo, ki bo jemala v varstvo ženske in maloletne delavce ter velela, da bodo obiskovali šolo tudi oni otroci, ki si služijo kruha po delavnicah.

Belgija. Poraz liberalcev pri volitvah peče tembolj, ker so se tako goljufali v svojih nadajah. Glasilo liberalcev „Gazette“ priznava naravnost, da so bile imenovane volitve usodepolne za liberalno stranko. Zatorej riše s temnimi barvami prihodnost liberalcev in ne dvomi, da bodo katoliki umeli porabiti svoj ugodni uspeh pri volitvah.

Izvirni dopisi.

Iz Selc. 13. junija. Hvale vreden namen imel je sl. deželni odbor s pomočjo podpore v žitu in semenu, da bi olajšal revnim in vsled lanskim uim stradajočim prebivalcem njih žalostno stanje. Marsikateri teh nesrečnejšev bil je otet, če že ne smrti, saj sramote, da ni prosjačil kruha od hiše do hiše. Da pa ta podpora ni povsod svojega namena dosegla, kriv ni bil deželni odbor, marveč drugi činitelji, kateri bi morali skrbeti, da so bili v resnici le potrebni obdarovani. Tudi naše županstvo dobilo je več voz žita za stradajoče občane, katerih je ne malo število. In kaj so storili pri nas? Reveže, ki so prosili podpore, odganjali so od hiše z izgovorom, da je to namenjeno le večjim posestnikom, katerim je slana lansko leto največ škode napravila. Tega nam vendar gospod župan ne bo trdil, da bi mu bil namen podpore nejasen, ko vsakdo vé, da je bila podpora namenjena edino le stradajočim prebivalcem.

Neki določen dan pokliče g. župan nekatere večje posestnike k sebi ter jim razdeli žito. Le ti so ves popoldne in še pozno v noč pili pri županu — ali tudi na račun deželnega odbora, ne vémo — ker so se menda sramovali pri belem svitu nesti polne vreče mimo svojih bedo trpečih sosedov. Kako potrebni so bili nekateri, razvidi se iz sledečega:

Neki posestnik je tudi dobil vabilo, naj pride po odločeno žito. Dolgo se je branil, a naposled se le odloči; in ko domov pride, dá ga svojemu v resnici potrebnemu sosedu, češ, čemu bo meni, ko ga imam dovolj, a ta lakote gine.

Gosp. župan, ali Vas ni ta priprost človek s svojim lepim ravnanjem osramotil? Ali ste Vi ravnanli ljudemilo?*)

*) Čuli smo o enakih pritožbah tudi v drugih krajih: bilo je več jeze, nego hvaležnosti. Op. vred.

Iz Prage, 10. maja. (Dr. Rieger in sprava. — Krščanska akademija. — Jan Zdirard Veselý †.) [Konec.] Predvčeraj je imela krščanska akademija svoje občno zborovanje, kojemu je predsedoval č. g. kan. dr. Bl. Borový. V minoletem letu brojilo je to velevažno in prospešno društvo 1282 članov ter imelo 10 sej. Velike važnosti za krščansko akademijo bode naša jubilejna izložba l. 1891., kajti tu bode ona na javni vpogled izločila svoje izdelke in se v ta namen vrše velike priprave. Cirilskih farnih društev pa broji zdaj akademija 95. Za razposlano blago paramentnega oddelka se je v minoletem letu stržilo vkupe 49.181 gld. 50 kr. Bogoslužnih posod in priprav je bilo naročenih in izgotovljenih za 16.784 gld.; v paramentnem ustavu pa izgotovljenih in razposlanih predmetov za 32.397 gld. 19 kr. Odbor si je stekel že dve zlati kolajni na izložbah (tudi vatiškansko). Za častna člena imenoval je zbor sveto-vaclavsko založno in češko hranilnico vsled mnogih zaslug za to akademijo. Konči je še predaval častiti msgr. Ferd. Lehner o reformatorskem delovanju papeža Gregorija Velikega — in s tem se je završilo zanimljivo zborovanje.

V nedeljo popoldne izročili smo materi zemlji na Višegradskem grobišču truplo nadebudnega, stoprav 38 let starega moža, ki je našel tako tragično smrt na izletu tik velocipeda sredi ceste; bil je to g. J. Z. Veselý, član praškega mestnega zastopništva in pivovarnik „u Myslíků“ (pri lovcu). Zadel ga je kap vrh klanca nad vasjo Mnišek za Prago, vračajočega se s prijatelji in bratom Václavom, kandidatom prava, domov. Zanimala bode ta pretružna vest ljubljanske narodne kroge, zlasti pa starejše člane ljublj. „Sokola“ tembolj, ker je bil pokojnik njemu od l. 1870—1873. telovadni učitelj. V marsičem ima društvo v telovadnem oziru njega zahvaliti, da stoji danes na tako zavidani stopnji. Izdajal in vredoval je tudi glasilo „Sokol“, koje je pa prestalo izhajati po njegovem odhodu v Prago, kajti potrebovali so moža doma v pivovaru, ker je bil med šestimi sestrami in dvema bratoma najstarejši. Poučeval je člane „Sokola“ iz samega rodoljubja do Slovencev, ker sam je bil imovitih starišev. Za njegovega bivanja v beli Ljubljani v 70. letih dospela je sokolska ideja na Kranjskem do vrhunca, prevladala je splošna navdušenost za „Sokole“. Krilati in ponosni „Sokol“ sfrčal je tedaj na dan v Postojino, Planino, Vipavo, v Kranji in Trstu, slednja dva, t. j. tržaški in kranjski imela sta — kakor mi je pokojni pravil — modre srajce. Pokojni J. Z. Veselý je bil tudi na telovadnem strokovnem polju veščak in poznat pisatelj.

Smrt njegova vzbudila je v najširjih krogih praškega občinstva, zlasti pa v mestnem zastopništvu globoko sožalje. Starosta g. dr. J. Šolc spominjal se je drugi dan po usodnem dnevu v seji mestnih odbornikov toplo nadebudnega odbornika ter poudarjal njegovo marljivost, njegovo rodoljubje, ljubezen in udanost do rodnega mesta. Pri teh besedah so vstali vsi odborniki. Starosta je tudi odredil, da ste vihrali z mestne hiše („radnice“) dve črni zastavi in da je gorel plin po mestnih svetilkah med sprevedom, ki se more nazivljati impozantnim. V ulici pred hišo in na Karlovskem trgu je bila že uro pred pogrebom taka gneča, da je bila porušena pasaža, dokaz, kako priljubljen je bil pokojnik v mestu. Spreveda vdeležila so se skoro vsa češka društva, vencev podarjenih cela gromada; dalje so ga spremili starosta Šolc, podžupan J. Kanderl in mnogo mestnih odbornikov. Nosili so ga pivovarski pomočniki, pokopal pa višegradski župnik č. g. P. Kopal, vrednik „Čehu“; na to mu je zapelo višegradsko pevsko društvo nagrobnico, krsto so pa spustili v rodbinsko rakev.

Pokojnik bil je izredno čedne postave, neoženjen in v obče priljubljen. Dragi prijatelj, želi ti blaženo spanje tvoj iskreni prijatelj, posvetivši ti te-le vrstice.

Dnevne novice.

(Vesela novica.) S Koroškega smo danes prejeli naslednji telegram: Pri Miklavcu blizu Žitarevasi je bilo včeraj popoldne zbranih nad 300 volilcev; govori navdušeni, vreme krasno. Gr. Einspieler in Muri navdušeno proglašena kandidata za deželni zbor. Einspieler, Legát, Lenc, Haderlap in Rous izvrstno govorili. Kmetje vsi vneta za slovenske pravice; uspeh pri volitvah v podjurski dolini skoraj gotov. — Pogum velja, Bog srečo dá za pravično stvar.

(Dnevni red seji ljubljanskega občinskega sveta) v torek 17. dan junija letos ob 6 uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila predsedstva. II. Obljube meščanov. III. Dopolnitev odseka za imenovanje ulic. IV. Finančnega odseka poročilo o mestnega loterijskega posojila in mestne klavnice računskih zaključkih za 1889. in proračunih za 1890 l. V. Stavbinskega odseka poročilo a) o mestne občine prispevku za gradnjo deželne bolnišnice; b) o kolavdaciji slikarskega, kamnoseškega, kleparskega, plesarskega in mizarskega dela v novi mestni vojašnici. VI. Poročilo odseka za oplešavo mesta o preloženji tržaške ceste. VII. Sprejem občanov.

(Deželni odbor kranjski) je v zadnji seji nastavil gosp. inženerja Alojzija Tschadescha kot deželnega hidrotehnika.

(Strela je udarila) v soboto popoldne malo pred 4. uro v zvonik ljubljanske stolne cerkve. Ker ta nima strelovoda, preskočila je strela iz ploščevnate zgorenje strehe njegove čez zunanji zid, izkopala si dobro znatno pot — na strešico zvonišča; odtod je preskočila na uro, katero je ustavila, ter prešla potem skozi zid na južni strani na ploščevnato strešico zvonikovega napusta. Sreča je, da je ta zvezan z žlebovi, vodečimi krog cele cerkve, ki imajo neštivilne ploščevnate odtočne cevi, ki so v zemljo vdelane. Ti so bili tukaj strelovodi, in tako tudi pod črto strešnih žlebov ni zapaziti nobene znatne poškodbe cerkvenega zidu. Tako se tudi lahko umeje znatni udarec, katerega je čutil le v desni roki in nogi gosp. stolni vikar K., držeč ravno takrat kljuko zelo oddaljenih zakristijskih vrat, blizu katerih je strešnega žleba odvod. Takozvani „električni odskok“ bi se bil drugače čutil. Pač sreča, da hujšega ni storila, kajti stolnica, kakor tudi vsa druga poslopja na okrog, izvzemši gimnazijsko poslopje, so brez strelovodov, ker je splošno mnenje, da visoki grad ljubljanski zadostno varuje strele poslopja ob znožji hriba. A pokazal je ta dogodek, da strela včasih hodi izredna pota.

(Deželno-zborske volitve na Štajerskem.) V mariborskem volilnem okraju Nemci vsiljujejo kmečkim občinam za deželna poslanca dr. Schmidererja in posestnika Purgeja. Upamo, da sijajno propadeta. — Za mestno skupino Ptuj priporočajo dr. Kokoschinegga.

(Poziv.) Pri mitnicah, katerih zakupna pogodba poteče koncem meseca decembra 1890. leta, to je, pri mitnicah v Trojani, Litiji in Višnjigori, se bode, ako v kratkem razpisana zakupna obravnava ne bode imela poveljnega uspeha, od 1. januarja 1891. leta naprej pobirala mitnina v lastni upravi c. kr. čarja. Pobiranje pristojbin v čarni upravi oddajalo se bode v prvi vrsti penzionistom, kviescentom, provizionistom (doslužencem, vpokojencem), in invalidom, ako so te osebe pripravljene, prevzeti posel pod sprejemljivimi pogoji, ako so telesno in duševno zanj popolnoma sposobne ter so si prisvojile potrebno znanje mitnice zadržajočih propisov. Pozivljajo se s tem vsi, katerim je na stvari ležeče, da se zglasé s potrebnimi izkazi, da ustrezajo popolnoma navedenim pogojem in s pričevali uravnajočim preje ustno ali pisмено pri podpisnem c. kr. finančnem ravnateljstvu. Prijaviti je treba posebno 1. zahtevano odškodnino, iz katere se morajo pokriti vsi troški, izvzemši najemnino za mitnico in troške za tiskovine ter za napravo in ohranitev potrebnega inventarja; 2. ali bi prosilec sprejel pobiro mitnine pri vsaki mitnici, kateri-koli si bodi, ali pa le pri eni ali pri nekaterih natančno določenih; 3. ali bi prosilec bil pripravljen, položiti varščino (kaveijo) in v katerem znesku. Natančneje se izvé v navadnih uradnih urah pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.

(Umrl) je v soboto pri sv. Marjeti poleg Rimskih Toplic na svojem domu absolvirani jurist gosp. Josip Ožek, previden s sv. zakramenti za umirajoče.

(Iz Novega Mesta) se nam poroča: Na svojem vežbalnem potovanju je generalni štab z eksc. fcm. baronom Beckom na čelu obiskal minoli četrtek tudi Novo Mesto. Okolu poldne so došli iz Brežic semkaj, kjer so jih pričakovali g. okr. glavar, mestni župan, meščanska garda z zastavo in godbo in velika množica ljudstva. Po srčnem pozdravu in nagovoru od strani načelnika generalnega štaba je defilovala garda pred generalom. Fcm. Beck je jako prijazno sprejel častnike, ki so se mu bli poklonit, izrazil svojo zadovoljnost s sprejemom ter vspodbujal jih, naj vstrajajo v svoji zvestobi in vdanosti do presvetlega cesarja in domovine ter naj tudi skrbé, da se meščanska garda ohrani in utrjuje, ker vsacemu

bodi čast, da je njen ud. Fem. baron Beck in vsi častniki so se vpisali v spominsko in častno knjigo meščanske garde. Pred odhodom dne 13. t. m. so se častniki s posebno deputacijo poslovili od načelnika generalnega štaba, ki je izrekel nado, da pri prihodnjem obisku najde gardo in častnike zdrave in vstrajne.

(Z Unca) se poroča: Naša Notranjska ima marsikatero zanimivost, s katero se drugi kraji ne morejo ponasati, toda nimamo dobre tekoče vode. Naša občina je po nasvetu g. Puticka začela kopati vodnjak v sredi vasi; akoravno pa so kopali že 26 metrov globoko, niso še prišli do vode. Nabirati se bode torej morala po deževjih iz zemlje. Ali bode zadoščala po letu o suši, po zimi, ko zmrzuje, pokazala bode skušnja. Troškov je blizu 3000 gld.; nekaj jih trpi občina.

(„Obzorov“ vrednik,) g. Fr. Pečnjak, o katerem smo poročali, da je bil zaradi neke notice povodom sprevoda sv. R. T. dan zaprt in tretji dan izpuščen, je bil v soboto obsojen na 200 gld. globe, list pa na 300 gld. zgube pri kaveiji.

(Tatvina.) Iz St. Petra na Notranjskem se nam poroča: V noči od 11. na 12. dan t. m. so neznani tatje vrgli železno omrežje iz okna prodajalnice J. Dekleve v Seleu pri St. Petru na Notranjskem. Gospodarjev namestnik, ki je spal v prodajalnici, jih je zapazil in s krikom odgnal. V treh letih je to že tretji poskus. — V noči od 14. na 15. dan t. m. pa je vlomil tat v vinski hram pod prodajalnico gg. Medica in Križaja v St. Petru skozi mala vrata, z dletom odprl priročno blagajnico ter izmaknil za 57 gld. tovarničnih papirnatih mark in 10 gld. pravega denarja.

(Iz Lesec) se nam poroča: Tudi pri nas nismo edini pri občinskih volitvah. Prva volitev se je vršila dne 18. decembra. m. l.; bili ste dve stranki, katerih ena je prinesla mnogo pooblastil. Nasprotna stranka pa je vložila pritožbo na c. kr. okr. glavarstvo, ki je ovrгло volitev. Še hujša borba je bila pri zadnji volitvi dne 12. maja t. l., prišlo je na volišče toliko volilcev, kakor še nikdar. Nasledek temu je sovraštvo med soobčani.

(Prve hruške) letošnjega pridelka smo v Ljubljano dobili te dni.

(Iz Južne Amerike) se je vrnil v Ljubljano naš rojak g. J. Šumi.

Raznoterosti.

— Boj med krokarji in planinskim orlom. Iz Aua se poroča 8. t. m. v „Vorarlberger Volksblatt“: Pretekle dni je bil navstal hud boj

med krokarji in planinskim orlom, ki se je predznal prileteti blizu Jaghausna. Z divjim krikom so ga krokarji obletavali, trgali mu perje iz života, kljuvali ga in toliko upehali, da je pal popolnoma utrujen na zemljo. Predno pa je prišel lovec na lice mesta, pobral jo je zopet v zračne višave.

— Izreden pešec. Sedemdesetletni kmet Nikolaj Ankudin iz vasi Voskrensk je prišel te dni v mesto Saratov na Volgi. Še ob času sužnosti je bil nekaj malega zakrivil pri svojem gospodarji, ki ga je poslal administrativnim potom v Ohotsk. Tu je živel Ankudin 38 let ter si služil kruha z izdelovanjem kozuhov. Ko so pretekla ta dolga leta, ni si mogel kaj, da se ne bi podal domov v daljno rojstno vasico ob Volgi. Dva in dvajset mesecev je bil na potu, ne lakot, ne žeja ni zabranila vrlemu starčku vrnitve v preljubljeno, nepozabno rojstno selo. Gotovo je bil plemenitega srca, da je imel toliko ljubezni do domovine. Ohotsk je pomorsko mesto v vzhodni Aziji.

— Telesni ostanki kraljice Kleopatre. Iz Chicaga se poroča: V pisarno svetovne razstave je došla te dni čudna ponudba. Neki Aleksander Tagliaferro v Aleksandriji je ponudil grob in telesne ostanke kraljice Kleopatre za 60.000 dolarjev. S ponudbo vred je poslal žličico pepela, ki je bajz iz trupla imenovane kraljice. Podpredsednik Ryan je ukazal ta „vzorec“ spraviti na pokopališče.

Telegrami.

Dunaj, 16. junija. Opoldne je bila slovesna odpoved nadvojvodinje Marije Valerije. Cesar je nagovoril ter zbrane pozval kot priče, minister Kalnoky je prečital odpoved, na katero je prisegla nadvojvodinja in sta jo podpisala zaročenca. Nato sta ženin in nevesta podpisala pismo.

Valencija, 16. junija. V vasi Puebladerugat je več oseb za kolero bolnih; štirje na smrt.

Berolin, 15. junija. Poročilo listov, da bode državni kancelar Caprivi cesarja spremljal v Rusijo, je resnično.

Umrli so:

V bolnišnici:

11. junija, Anton Erjave, delavec, 46 let, meningitis.
12. junija, Helena Jemec, gostija, 70 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
14	7. u. zjut.	734.4	16.8	sl. sever	oblačno	1.00 dež
	2. u. pop.	734.0	2.06	sl. jzad.	oblačno	
	9. u. zveč.	735.3	15.2	jzpad	del. jasno	
7	7. u. zjut.	735.5	16.0	sl. vzh.	oblačno	0.80
	2. u. pop.	735.6	21.0	szpad	del. jasn.	
	9. u. zveč.	737.9	14.6	sl. zap	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni 17.5°, in 17.9°, za 0.9° in 0.5° od normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

16. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 65 kr.
Srebrna 5 1/2 „ 100 „ 16% „	89 „ 45 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 10 „
Akoije avstr.-ogerske banke	966 „ — „
Kreditne akcije	303 „ 70 „
London	117 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 32 „
Cesarski cekini	5 „ 56 „
Nemške marke	57 „ 55 „

Tržne cene v Ljubljani

dne 11. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 97	Špeh povejen, kgr.	— 70
Rež,	5 36	Surovo maslo,	— 70
Ječmen,	5 4	Jajce, jedno	— 2
Oves,	3 41	Mleko, liter	— 8
Ajda,	5 20	Goveje meso, kgr.	— 59
Proso,	4 87	Telečje	— 54
Koruza,	4 87	Svinjsko	— 62
Krompir,	4 62	Koštrunovo	— 40
Leča,	11 —	Pišanec	— 35
Grah,	16 —	Golob	— 18
Fižol,	9 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	— 88	Slama,	1 87
Mast,	— 70	Drva trda, 4 mtr.	6 20
Špeh svež,	— 60	„ mehka,	4 40

Vabilo

na

tretji redni občni zbor

„Katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“

v sredo dne 25. junija 1890 ob 10. uri dopoldne
v veliki dvorani
knezoškofovske palače.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednika.
 2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju v minulem društvenem letu.
 3. Volitev novega odbora.
 4. Posamezni predlogi in nasveti.*)
- V Ljubljani, dne 6. junija 1890.

Odbor.

*) Kdor želi na občnem zboru staviti kak predlog, mora ga odboru predložiti do 20. junija t. l.

Na prodaj je

harmonij s 15 spremenimi

skoraj čisto nov, pod imenom „Estey-Cotagge-Orgel“ iz priznane najboljše ameriške firme „Estey“. Glas je eleganten in mogočen, zvonanost jako okusna. — Pogoji ugodni.

Natančneje pové vredništvo lista.

(2-1)

Št. 4783.

(3-2)

Izžrebane kranjske deželne obveznice,

kakor tudi kuponi se bodo tri mesece pred zapadlim rokom proti 4% eskomptni pristojbini, računjeni na dneve, izplačevale pri deželni blagajnici kranjski.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 3. junija 1890.

Sargove glicerinske specialitete.

Odkar sta izumila glicerinske specialitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih njeno Velikačstvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinsko milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr.
Medeno glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 60 „
Tekoče glicerinsko milo v steklenici 65 „
(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.)

Glicerinska ustna krema v steklenici 50 „
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lisajev itd.) v steklenici gld 1 —
Toaletno karbol-glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 1.20 „
glicerinska zobna krema po 35 „
KALODONT, (Izvrstno sredstvo za lepe svitile zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri lekarnarjih Ludoviku Grečelju, Vilj. Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkoczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in Antonu Krisperju. (20-15)

OLJNATE BARVE

v

kositarških pušicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(25)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.